

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Taloudellinen katsaus

Kesä 2017

Tiedotustilaisuus 21.6.2017

Talousnäkymät

Video: Valtiovarainministeriö ennustaa – riippumattomasti ja harhattomasti

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Reaalitalouden ennuste

21.6.2017 Jukka Railavo, finanssineuvos

Talousnäkymät

Noususuhdanne vahvistui edelleen.

Maailmantaloudessa kasvun kiihtymistä.

Suomen talouden elpyminen voimistuu.

Työn tuottavuus kohentuu nopeasti.

Talouskasvun perusta on vankka

Keskeiset ennusteluvut	2016	2014	2015	2016	2017	2018	2019
	mrd. euroa	määrän muutos, prosenttia					
Bruttokansantuote markkinahintaan	214	-0,6	0,3	1,5	2,4	1,6	1,5
Tavaroiden ja palvelujen tuonti	78	-1,3	3,2	2,9	3,0	2,6	3,1
Kokonaistarjonta	293	-0,6	0,8	1,9	2,5	1,9	2,0
Tavaroiden ja palvelujen vienti	76	-2,7	0,8	1,5	4,7	3,7	3,9
Kulutus	171	0,4	1,1	1,5	1,4	0,8	0,7
yksityinen	119	0,8	1,5	1,9	2,3	1,1	1,0
julkinen	52	-0,5	0,1	0,5	-0,5	0,0	-0,1
Investoinnit	45	-2,6	1,1	5,2	3,6	2,9	3,4
yksityiset	37	-3,4	2,6	6,1	4,2	3,0	4,1
julkiset	8	0,9	-4,9	1,4	1,2	2,4	0,0
Kokonaiskysyntä	293	-0,8	1,2	1,9	2,7	2,0	2,1
kotimainen kysyntä	217	-0,1	1,4	2,0	2,0	1,5	1,5

Maailmantalouden kasvu kiihtyy epävarmuudesta huolimatta

- Maailman bkt:n kasvaa 3,4 % v. 2017, 3,6 % v. 2018 ja 3,7 % v. 2019.
- Euroalueen kasvun merkkeinä kulutuksen ja investointien kasvu, alentunut työttömyys ja kiihtynyt inflaatio.
- Yhdysvaltojen kasvu on vahvistumassa.
- Japanissa on päästy hitaan kasvun uralle.
- Kehittyvissä maissa näkymä on moninaisempi.

Maailmankauppa piristyy viime vuoden notkahduksesta

- Maailmankauppa piristyy kysynnän vahvistuessa Yhdysvalloissa, euroalueella ja nousevissa talouksissa.
- Suomen markkinaosuuden supistuminen maailmankaupassa on pysähtynyt ja elpyy hieman.
- Kasvunäkymiä varjostaa ennen kaikkea protektionismin uhka.

Ennusteen taustaoletukset ovat suurelta osin kasvua tukevia

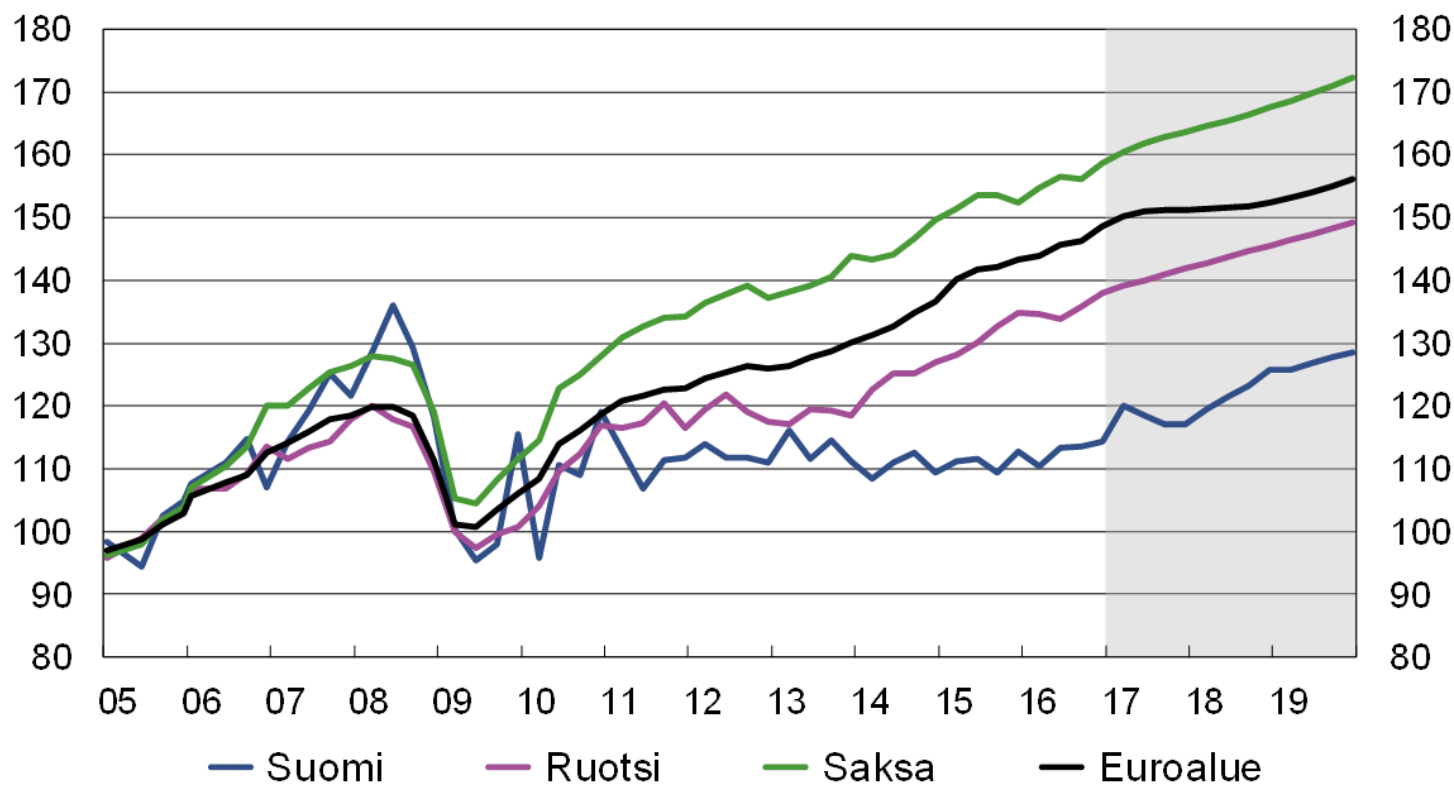
- Rahapolitiikan normalisoituminen on alkanut Yhdysvalloissa.
- Euroalueella normalisoituminen edellyttää vielä taloudellisten olojen pysyvämpää kohenemistä.
- Euron valuuttakurssi suhteessa dollariin jatkaa heikkenemistään.
- Öljyn ja raaka-aineiden hintojen nousu kiihdyttävät inflaatiota globaalisti.

Kehittyneiden talouksien vienti kohenee

Tavaroiden ja palvelujen vienti

volyymi 2005=100, kausitasoitettu

Lähde: Eurostat, VM

VM34170

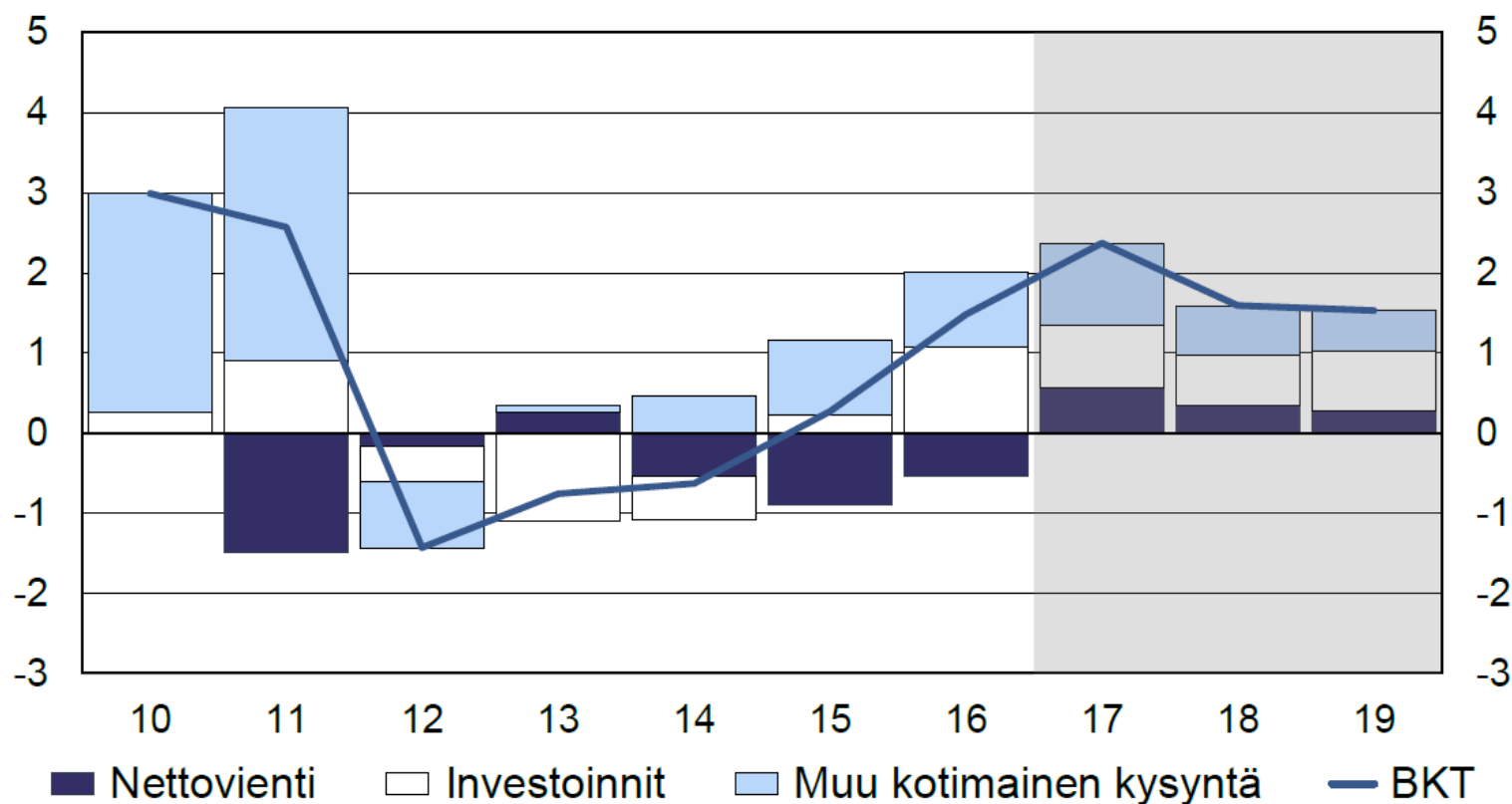
Noususuhdanteen vahvistuminen alkuvuonna parantaa tämän vuoden kasvuennustetta merkittävästi.

Talouuskasvun perusta on vankka, ja talouden elpymien voimistuu.

Kysyntäerien kasvu kiihtyy

BKTn kasvu Suomessa ja siihen vaikuttavat tekijät prosenttiyksikköä

Lähde: Tilastokeskus, VM

VM34170

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Globaali kysyntä ja koheneva kustannuskilpailukyky tukevat vientiä

- Suomen vientinäkymät ovat kohentuneet ja vienti on päässyt kasvu-uralle.
- Viennin kasvu ylittää hetkellisesti vientimarkkinoiden kasvun.
- Viennin kasvua ylläpitää vientimarkkinoiden piristymisen ohella kustannuskilpailukyvyn suotuisa kehitys.
- Vaihtotase pysyy alijäämisenä.

Investointien hyvä kierre jatkuu

- Painopiste siirtyy asuinrakentamisesta tuotannollisiin investointeihin.
- Kone- ja laiteinvestoinnit ja rakennusinvestoinnit piristyvät talouden elpyessä.
- Metsätalouden investoinnit jatkuvat.
- T&K-investointien kuusi vuotta jatkunut alamäki päättyy tänä vuonna.
- Negatiivinen reaalikorko ja rahoituksen hyvä saatavuus tukevat investointeja.

Yksityisen kulutuksen kasvu hidastuu

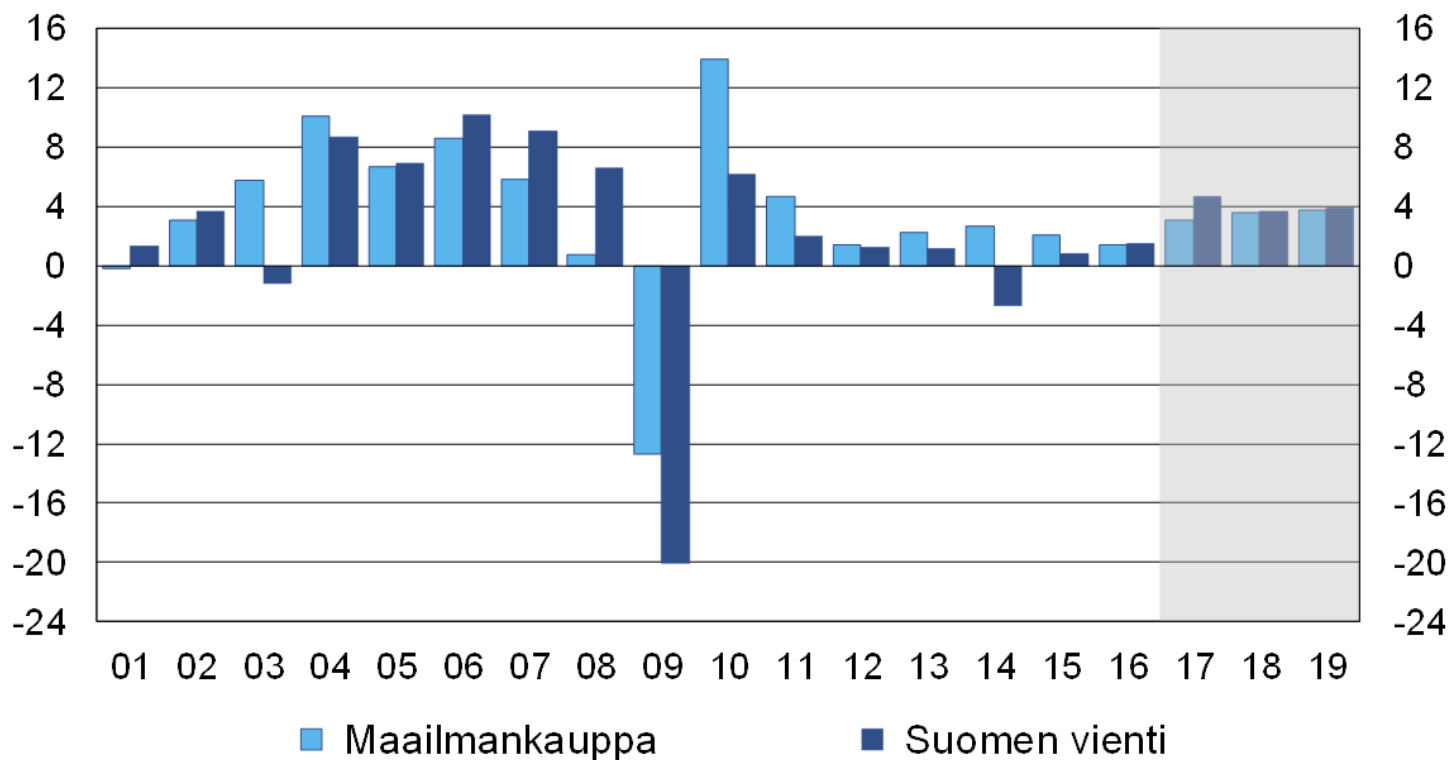
- Koheneva työllisyys ja vahva luottamus tukevat kulutuksen kasvua.
- Kiihtyvä inflaatio ja hidas reaalitulojen kasvu alentavat kulutuksen kasvua.
- Palkansaajan ostovoima ei kasva.
- Kotitaloudet velkaantuvat, säästämisaste alhainen.

Vientimarkkinat piristyvät

Maailemankauppa

määrän muutos, %

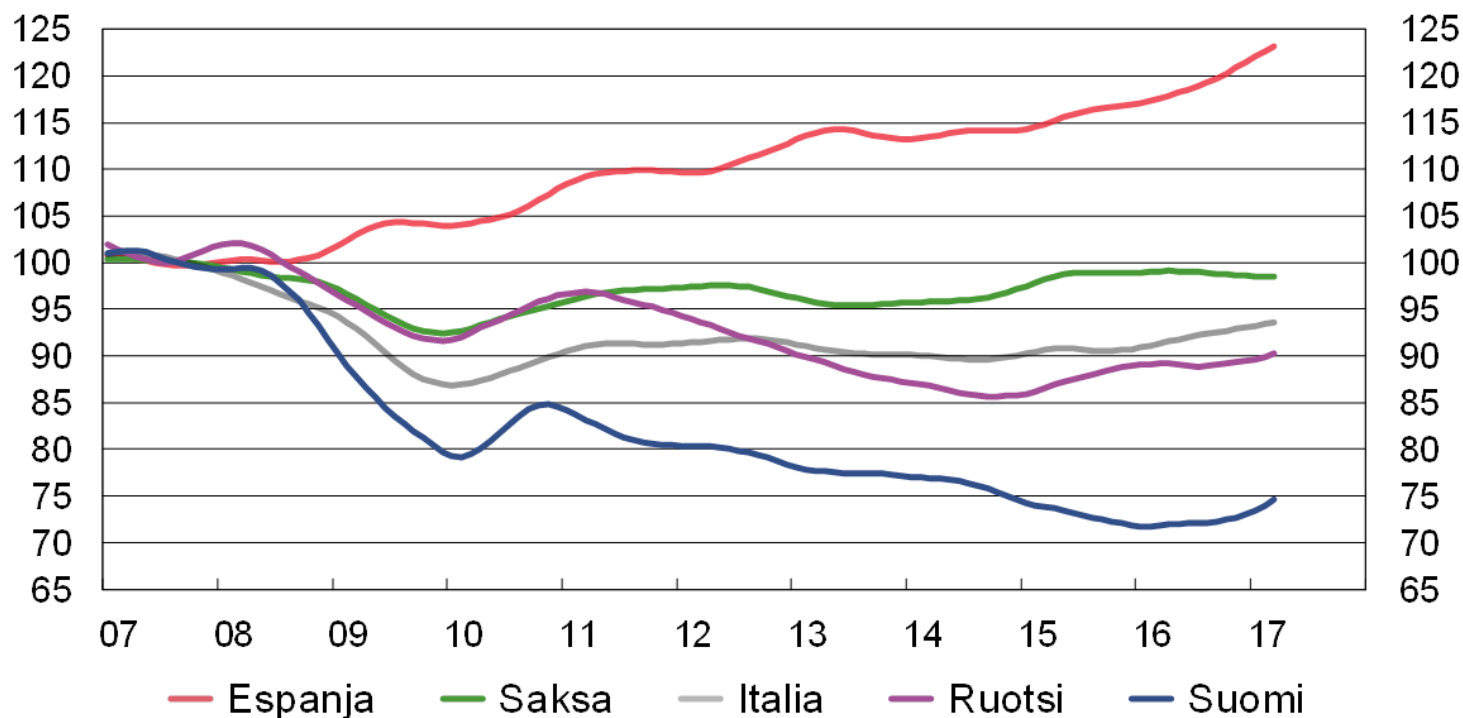
Lähde: CPB Netherlands Bureau for Economic Policy Analysis, Tilastokeskus, VM

VM34170

Suomi ei enää menetä markkinaosuuksia

Tavaraviennin markkinaosuus¹

2007=100, trendi (HP)

¹ Tavaraviennin kasvu suhteessa maailmankaupan kasvuun

Lähde: Macrobond, VM

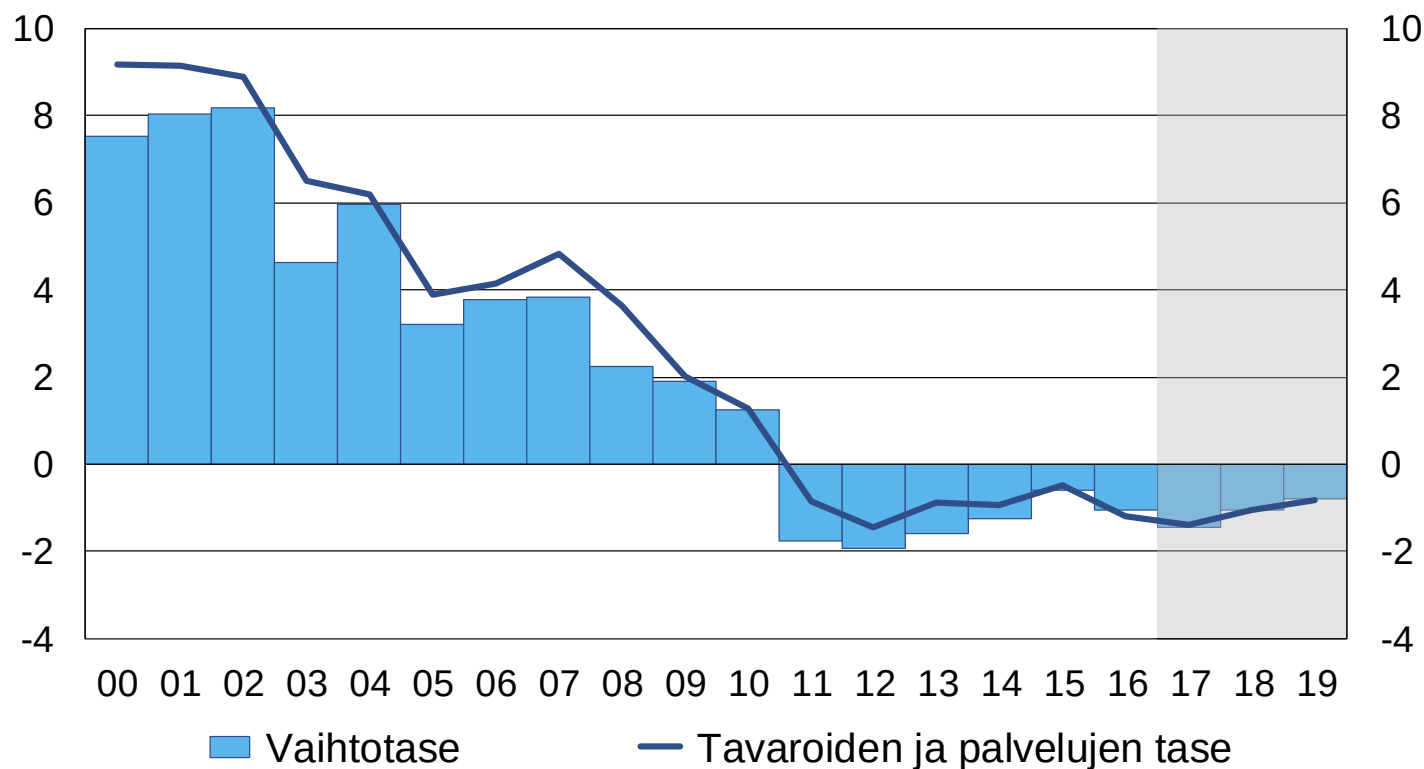
VM34170

Vaihtotase pysyy alijäämäisenä

Vaihtotase

suhteessa BKT:een, %

Lähde: Tilastokeskus, VM

VM34170

Globaali kysyntä ja koheneva kustannuskilpailukyky tukevat vientiä

- Suomen vientinäkymät ovat kohentuneet ja vienti on päässyt kasvu-uralle.
- Viennin kasvu ylittää hetkellisesti vientimarkkinoiden kasvun.
- Viennin kasvua ylläpitää vientimarkkinoiden piristymisen ohella kustannuskilpailukyvyn suotuisa kehitys.
- Vaihtotase pysyy alijäämisenä.

Investointien hyvä kierre jatkuu

- Painopiste siirtyy asuinrakentamisesta tuotannollisiin investointeihin.
- Kone- ja laiteinvestoinnit ja rakennusinvestoinnit piristyvät talouden elpyessä.
- Metsätalouden investoinnit jatkuvat.
- T&K-investointien kuusi vuotta jatkunut alamäki päättyy tänä vuonna.
- Negatiivinen reaalikorko ja rahoituksen hyvä saatavuus tukevat investointeja.

Yksityisen kulutuksen kasvu hidastuu

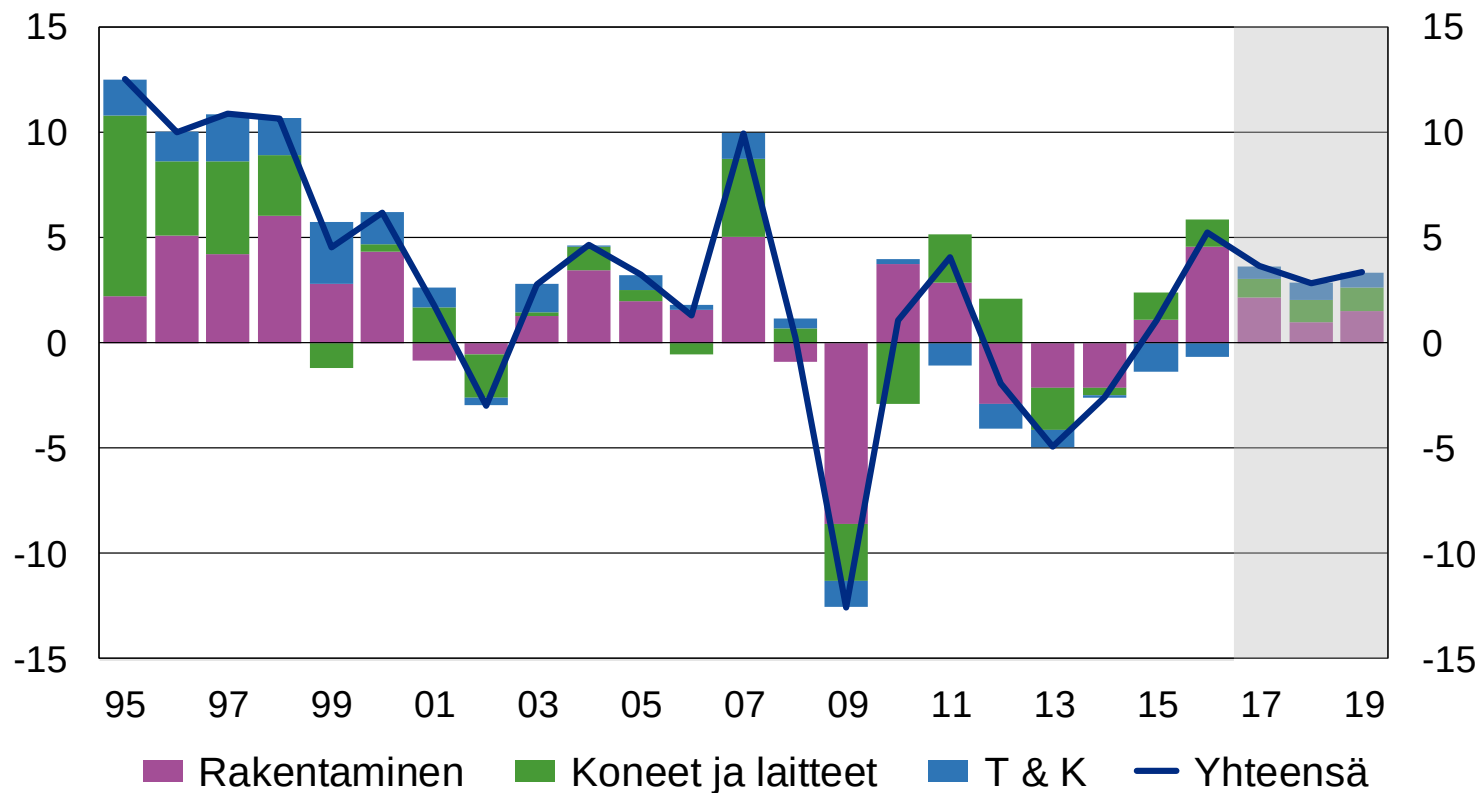
- Koheneva työllisyys ja vahva luottamus tukevat kulutuksen kasvua.
- Kiihtyvä inflaatio ja hidas reaalitulojen kasvu alentavat kulutuksen kasvua.
- Palkansaajan ostovoima ei kasva.
- Kotitaloudet velkaantuvat, säästämisaste alhainen.

Painopiste tuotannollisiin investointeihin

Investoinnit

määrän muutos ja kasvuvaikutukset, %

Lähde: Tilastokeskus, VM

VM34170

Globaali kysyntä ja koheneva kustannuskilpailukyky tukevat vientiä

- Suomen vientinäkymät ovat kohentuneet ja vienti on päässyt kasvu-uralle.
- Viennin kasvu ylittää hetkellisesti vientimarkkinoiden kasvun.
- Viennin kasvua ylläpitää vientimarkkinoiden piristymisen ohella kustannuskilpailukyvyn suotuisa kehitys.
- Vaihtotase pysyy alijäämisenä.

Investointien hyvä kierre jatkuu

- Painopiste siirtyy asuinrakentamisesta tuotannollisiin investointeihin.
- Kone- ja laiteinvestoinnit ja rakennusinvestoinnit piristyvät talouden elpyessä.
- Metsätalouden investoinnit jatkuvat.
- T&K-investointien kuusi vuotta jatkunut alamäki päättyy tänä vuonna.
- Negatiivinen reaalikorko ja rahoituksen hyvä saatavuus tukevat investointeja.

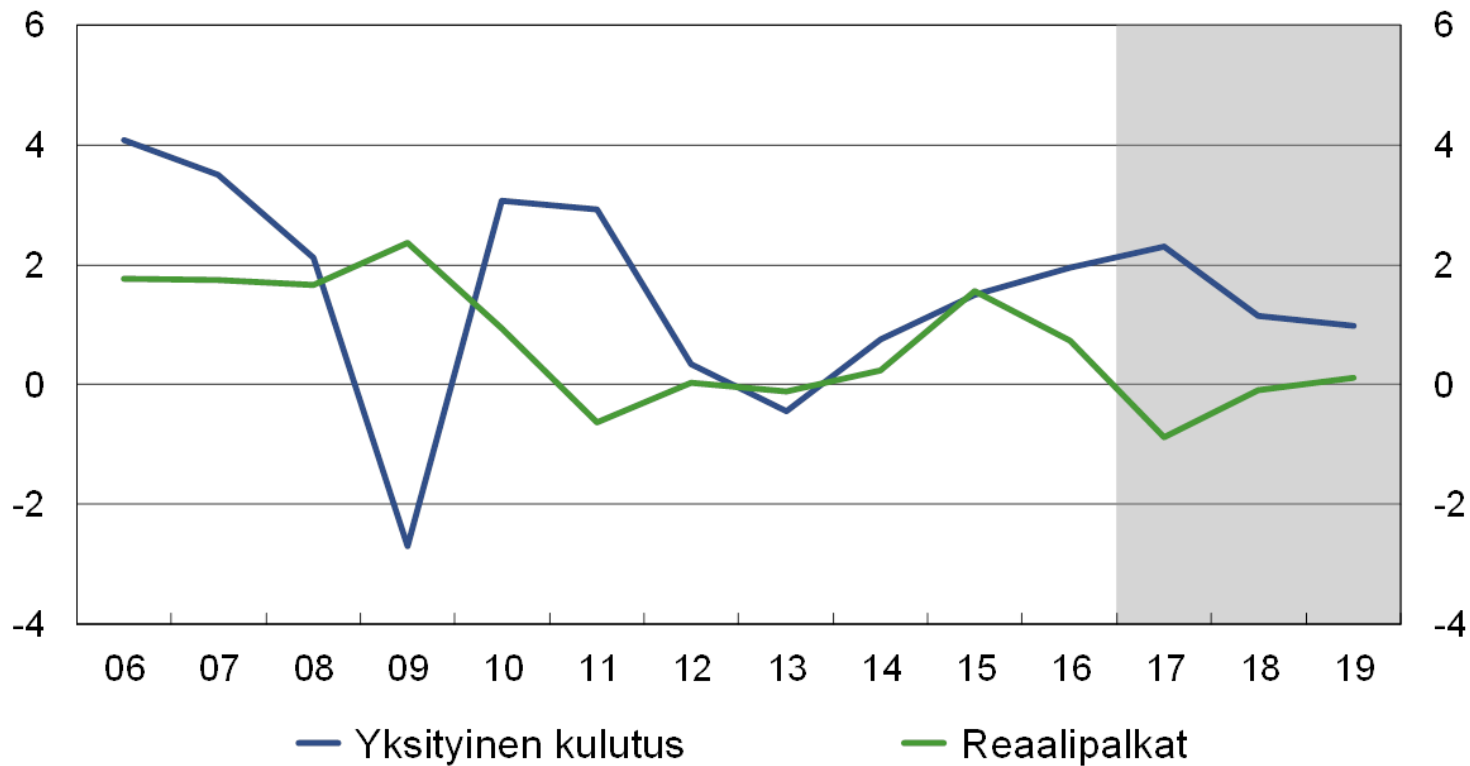
Yksityisen kulutuksen kasvu hidastuu

- Koheneva työllisyys ja vahva luottamus tukevat kulutuksen kasvua.
- Kiihtyvä inflaatio ja hidas reaalitulojen kasvu alentavat kulutuksen kasvua.
- Palkansaajan ostovoima ei kasva.
- Kotitaloudet velkaantuvat, säästämisaste alhainen.

Kiihtyvä inflaatio leikkaa ostovoimaa ja kulutuksen kasvua

Yksityinen kulutus ja reaali-palkat määrän muutos, %

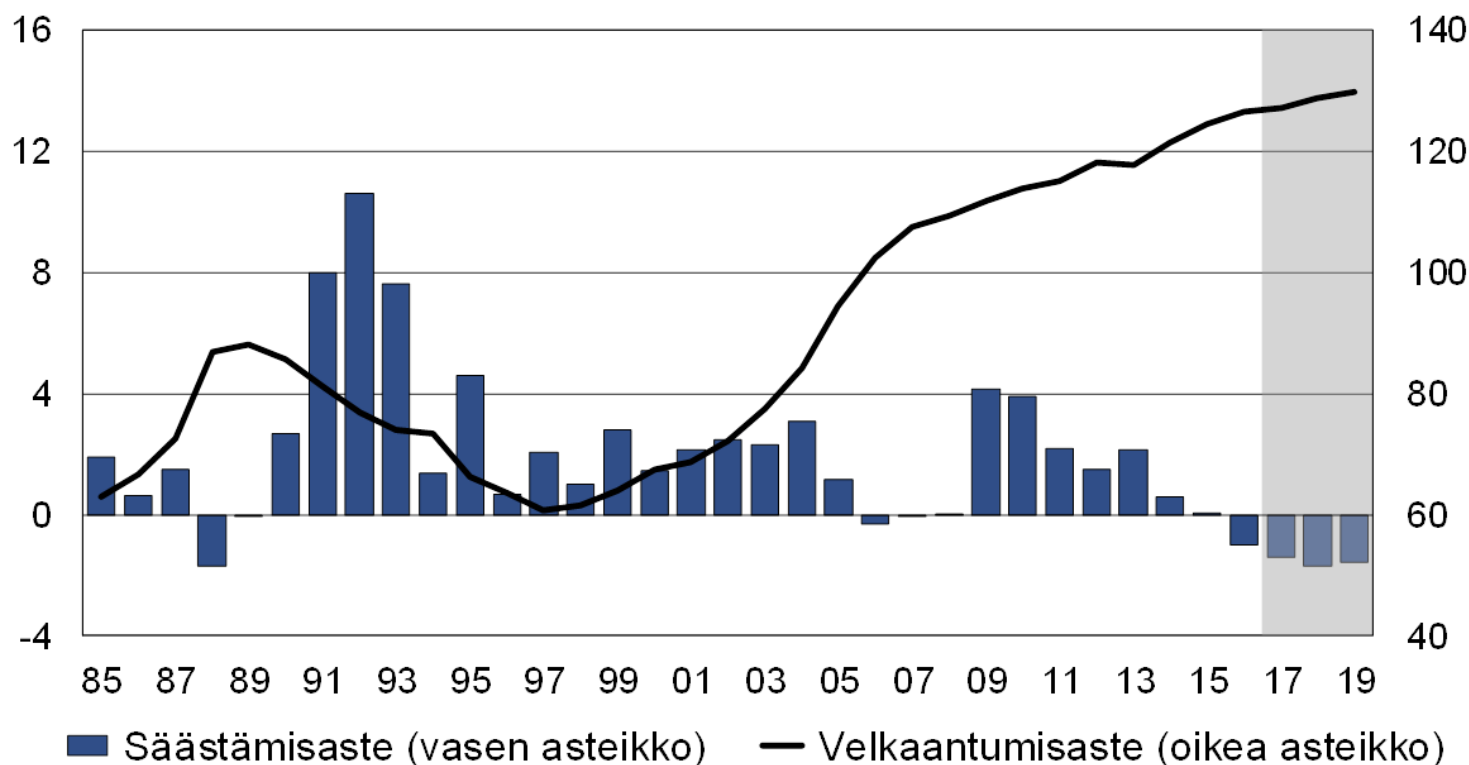
Lähde: Tilastokeskus, VM

VM34170

Kulutusta enemmän kuin tuloja

Kotitalouksien säästäminen ja velkaantuminen

osuus käytettävissä olevista tuloista, %

Lähde: Tilastokeskus, VM

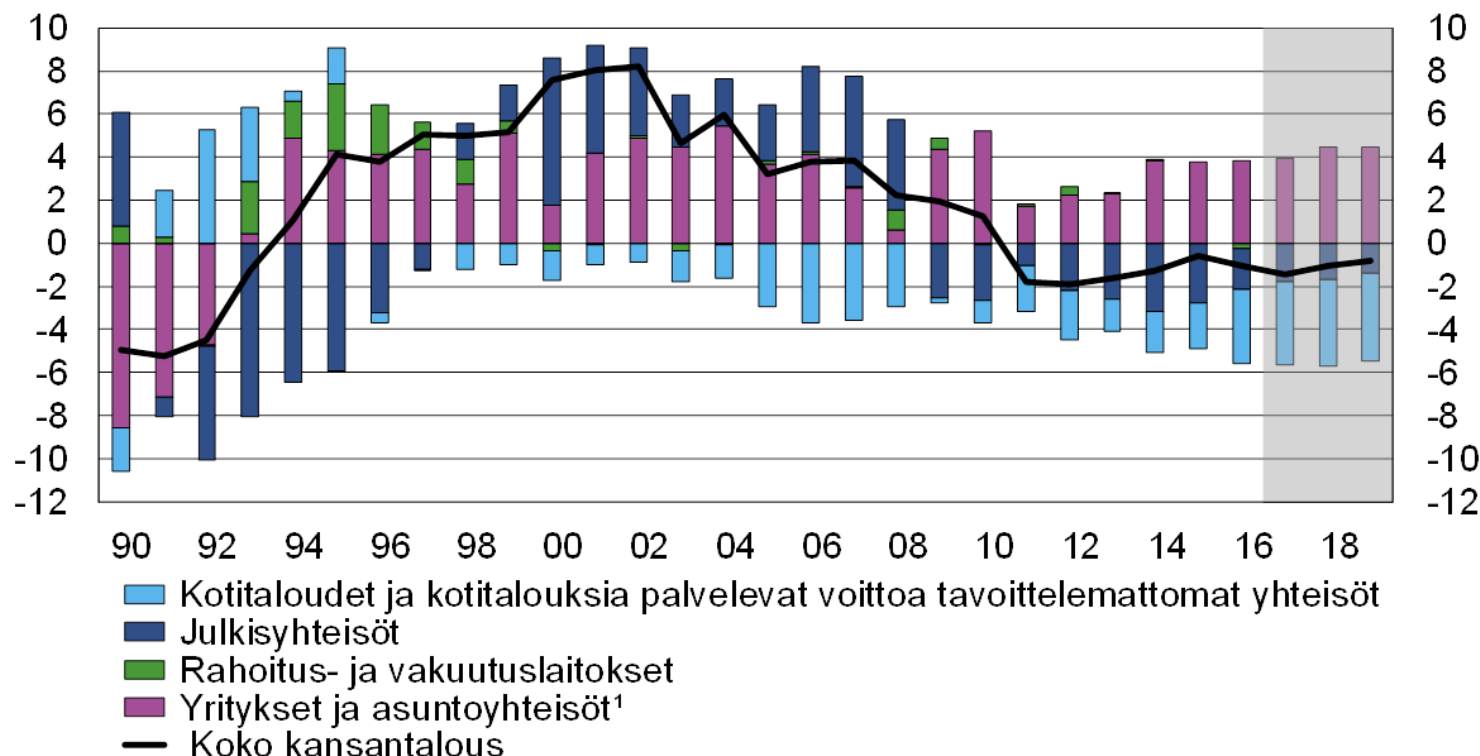
VM34170

Kotitaloussektori painaa taloutta alijäämäiseksi

Nettoluotonanto sektoreittain

suhteessa BKT:een, %

1) Sisältää rahoitussektorin vuosina 2017-2019

Lähde: Tilastokeskus, VM

VM34170

Taloukasvun vahvistuminen parantaa työllisyyttä

Työlliset

- Taloukasvun voimistuminen lisää työllisyyden kasvua.
- Kilpailukyksopimus ja työn tarjontaa lisäävät toimet tukevat työllisyyttä.

Työttömyys pysyy korkeana

- Piilotyöttömien aktivoituminen työnhakuun hidastaa alenemista.
- Pitkäaikaistyöttömien määrä on edelleen hyvin korkea, mutta aleneva.

Palkat

- Ansiotaso kehittyy kilpailukyksopimuksen mukaisesti.
- Maltillinen ansiotasokehitys sopusoinnussa korkean työttömyyden kanssa.

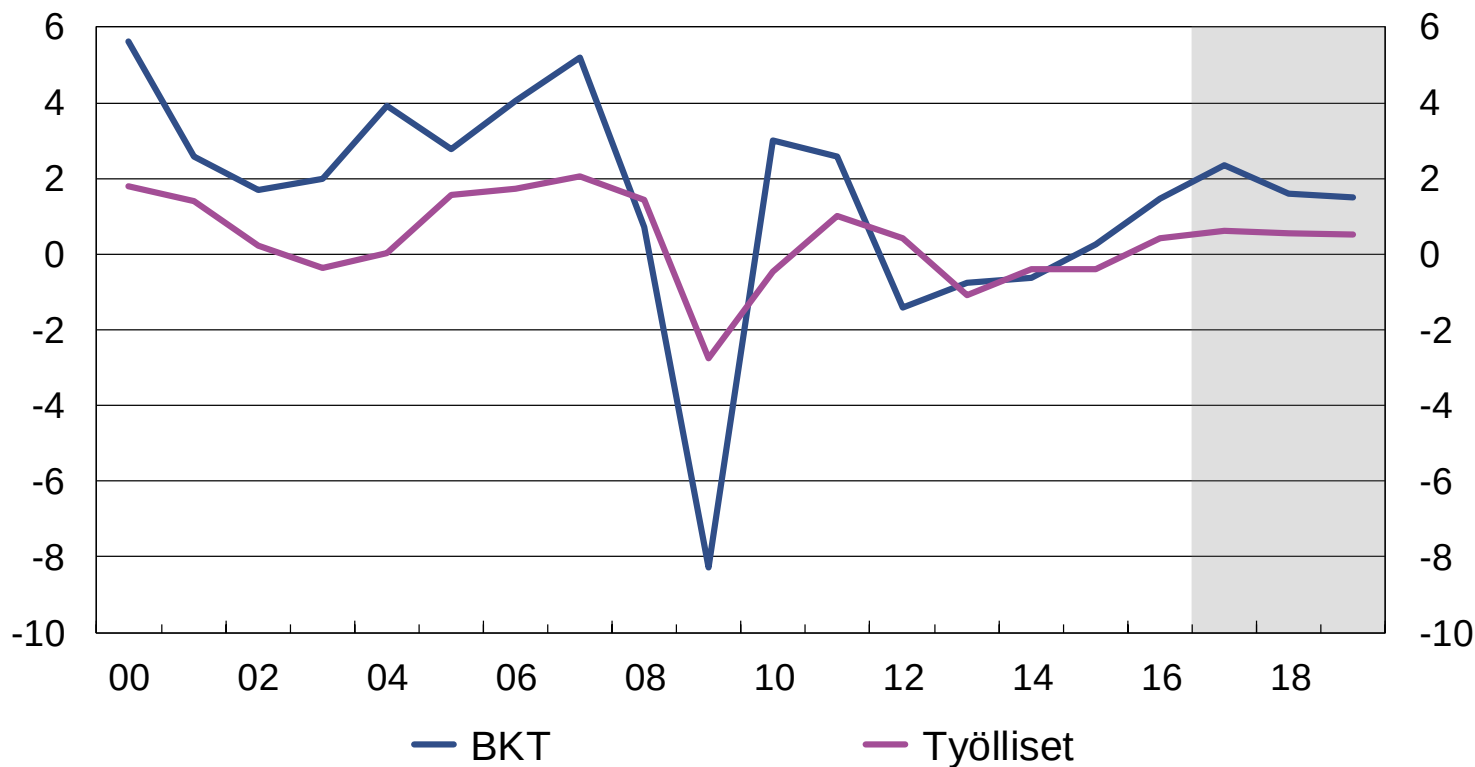
Inflaatio kiihtyy

- Energia ja raaka-aineet kallistuvat.
- Tuontihinnat kääntyvät nousuun.
- Palveluinflaatio hidastuu, mutta vaikutus kokonaisinflaatioon suuri.
- Veronkorotusten inflaatiovaikutus enää +0,2 %-yksikköä v. 2017.

Työn tuottavuus kohenee selvästi

BKT ja työllisyys prosenttimuutos

Lähde: Tilastokeskus, VM

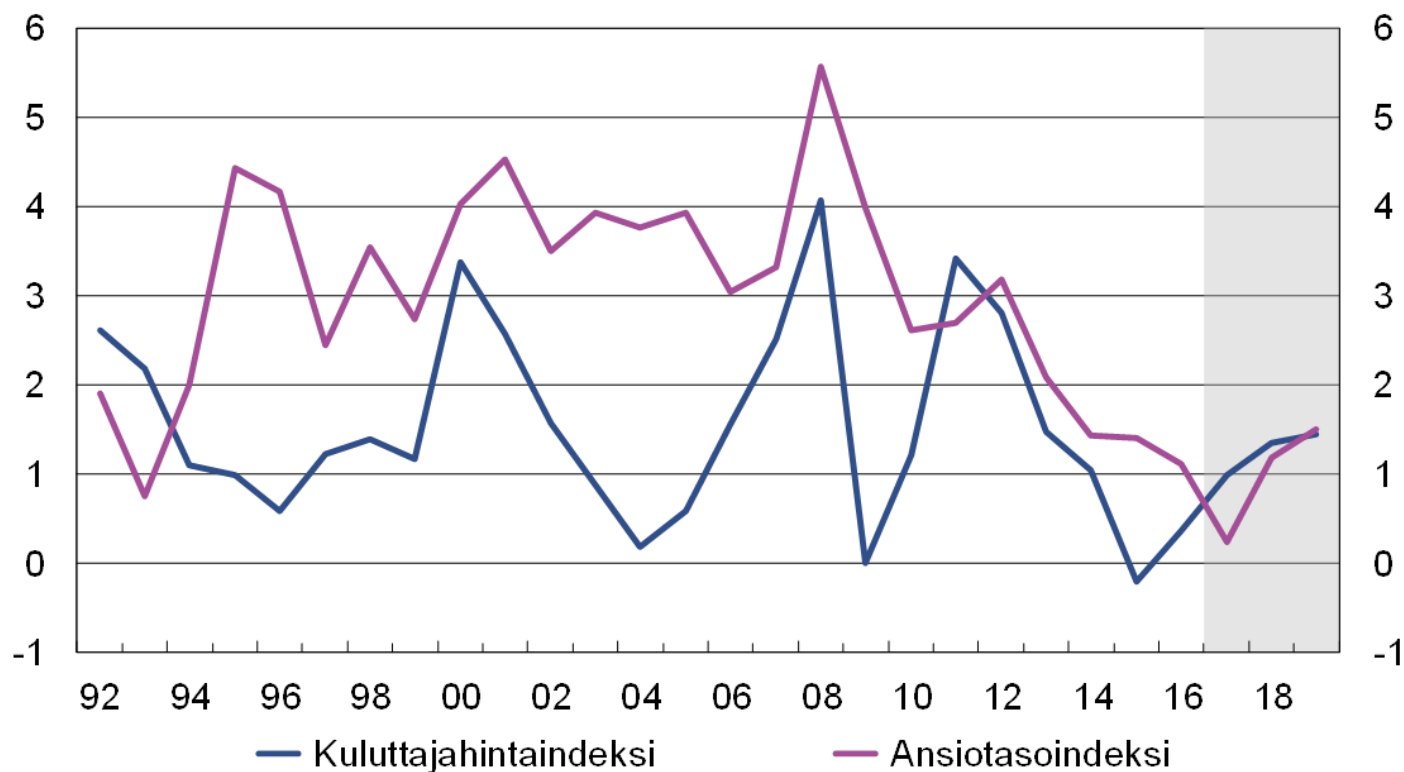
VM34170

Inflaatiopaineet tavanomaista matalampia

Kuluttajahinta- ja ansiotasoindeksi

muutos edellisestä vuodesta, %

Lähde: Tilastokeskus, VM

VM34170

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Julkisen talouden näkymät

21.6.2017 Marja Paavonen, finanssineuvos

Talousnäkymät

Suhdannepyrähdys ei riitä tasapainottamaan julkista taloutta.

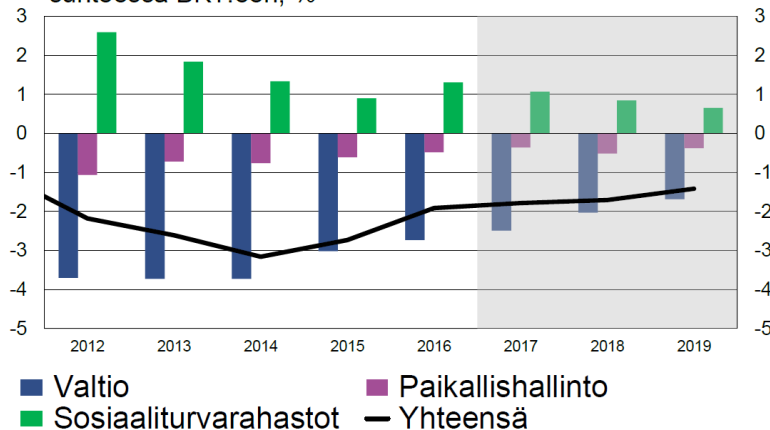
Suotuisampi talouskehitys lisää verotuloja ja vähentää työttömyysmenoja.

Väestön ikääntyminen kasvattaa julkisia menoja ja hidastaa alijäämän pienenemistä.

Julkisen talouden velkasuhteen kasvu pysähtyy väliaikaisesti.

Noususuhdanne ei korjaa julkisen talouden ongelmia

Julkisyhteisöjen rahoitusjäämä
suhteessa BKT:een, %

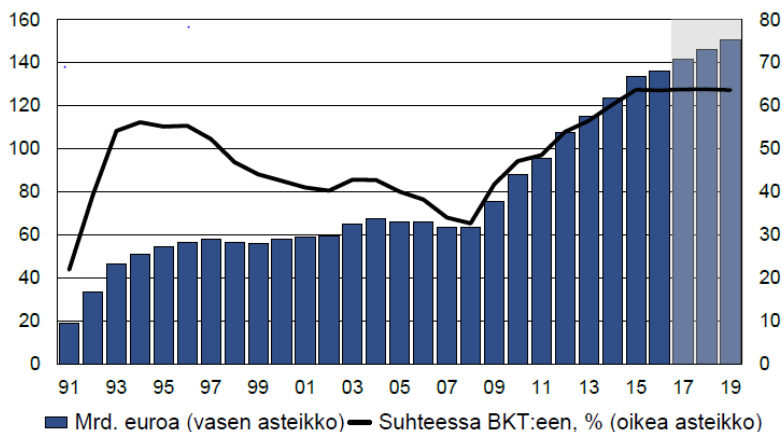
Lähde: Tilastokeskus, VM

VM34098

Julkisen talouden alijäämä pienenee lähivuosina verkkaisesti.

- Talouskasvu ja sopeutustoimet vahvistavat julkista taloutta.
- Väestön ikääntyminen kasvattaa automaattisesti julkisia menoja
- Julkisessa taloudessa on rakenteellinen alijäämä, jota suhdannenousu ei korjaa.

Julkisyhteisöjen velka

Lähde: Tilastokeskus, VM

VM34098

Julkisen velkasuhteen kasvu tasaantuu.

- Velkasuhde on nyt noin kaksinkertainen vuoden 2008 tasoon verrattuna.
- Velkasuhde lähtee uudelleen kasvuun 2020-luvulla.

Keskeiset taloutta kuvaavat indikaattorit

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
BKT:n määrän muutos, %	-0,8	-0,6	0,3	1,5	2,4	1,6	1,5
Työttömyysaste, %	8,2	8,7	9,4	8,8	8,5	8,1	7,8
Työllisyysaste, %	68,5	68,3	68,1	68,7	69,3	69,8	70,2
Julkisyhteisöjen nettoluotonanto, % BKT:sta	-2,6	-3,2	-2,7	-1,9	-1,8	-1,7	-1,4
Valtio	-3,7	-3,7	-3,0	-2,7	-2,5	-2,0	-1,7
Paikallishallinto	-0,7	-0,8	-0,6	-0,5	-0,4	-0,5	-0,4
Sosiaaliturvarahastot	1,8	1,3	0,9	1,3	1,1	0,8	0,6
Julkisyhteisöjen velka ¹ , % BKT:sta	56,5	60,2	63,7	63,5	63,8	63,8	63,6
Valtionvelka ² , % BKT:sta	44,1	46,3	47,6	47,8	48,5	48,6	48,6
Kuntien velka ¹ , % BKT:sta	7,3	8,2	8,6	8,8	8,8	9,1	7,9

¹ EDP-velka

² Valtiokonttorin liikkeelle laskema velka

Lähteet: Tilastokeskus, Valtiovarainministeriö

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Marja Paavonen, finanssineuvos

Puh. 02955 30187

Jukka Railavo, finanssineuvos

Puh. 02955 30540

Mikko Spolander, ylijohtaja, osastopäällikkö

Puh. 02955 2955 30006

etunimi.sukunimi@vm.fi

vm.fi/talousnakymat

Valtiovarainministeriön viestintä

vm-viestinta@vm.fi

Mediapalvelunumero (ma–pe 9–15) 02955 30500

www.tutkibudjettia.fi

